СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIV. Ч. 60. Джерзи Сиві, Н. Дж., понеділок, 15. марта, 1926.

VOL. XXXIV. No. 60. Jersey City, N. J., Monday, March 15. 1926. THREE CENTS

АКЦІЯ „СУХИХ" РОЗБУДЖУЄ ПРОТИАКЦІЮ „МОКРИХ"

ВАШИНГТОН, 12. марта. — Протисалунова Ліга має завтра авдієнцію в президента Кулиджа, на якій, як кажуть її провідники, Ліга буде старатися дістати від президента якусь заяву за прогибіцією та проти руху за обмеженнєм закона Волстеда.

Ся акція прихильників прогибіції вже викликала протиакцію противників прогибіції в палаті послів, де вони приспішують свої заходи за резолюцією про слідство над прогибіцією.

ІМЕНОВАННЄ КОМІСІЇ ДО СЛІДСТВА НАД МИТОВОЮ КОМІСІЄЮ.

ВАШИНГТОН, 12. марта. — Згідно з ухваленою вчора резолюцією президент палати сенату Дос іменував комісію до розслідження діяльности митової комісії. Від поступових републиканців іменовано сенатора Ла Фолета.

ЗМІНА В ІМІГРАЦІЙНІМ УРЯДІ.

НЮ ЙОРК, 12. марта. — Генрі Керен, комишенер іміграції на Елис Айленді, вніс до президента Кулиджа резигнацію зі свого уряду з днем 31. марта. Керен подав за причину свого уступлення те, що він став адвокатом міста Ню Йорку, але за справдішну причину вважають загально те, що департамент праці критикував його поведеннє справи графині Кеткарт.

МІСТ МЕЖИ НЮ ЙОРКОМ А НЮ ДЖЕРЗІ.

НЮ ЙОРК, 12. марта. — Спільна комісія стейтів Ню Йорку та Ню Джерзі ухвалила нині остаточний плян моста, який має бути виставлений з нюйорської дільниці Мангетена до Форт Лі, в Ню Джерзі.

Міст має коштувати 50 міліонів долярів та мабуть бути отворений для руху в 1933. році.

МІСЬКИЙ УРЯД ЗНОВА ОСТЕРІГАЄ ПЕРЕД ПОШЕСТЮ ЗАПАЛЕНЬ.

НЮ ЙОРК, 12. марта. — Міський уряд здоровля видав нову осторогу до населення перед пошесним запаленнем легень. Уряд каже, що число запалень легень зростає з дня на день. Стан здоровля не дає ще основ до поляки, але все таки мешканці повинні краще остерігатися всякої простуди в сей час.

ЧИ ПОЛІЦІЯ МАЄ ПРАВО АРЕШТУВАТИ П'ЯНИХ?

НЮ ЙОРК, 12. марта. — Міський судця Кориган видав тут в однїй справі ореченнє, що поліція не має права арештувати гостий, які п'ють в ресторації, за невідповідне поведеннє („дисордерлі кондакт"). Судця при сій нагоді критикував острими словами закон Волстеда, кажучи, що сей закон зробив злочин зі зовсім невинного вчинку.

СМЕРТЬ 30 ОСІБ НА КОРАБЛИ.

БУЕНОС АЙРЕС, Аргентина, 12. марта. — На італійськім кораблі Бельведере, котрий приїхав нині сюди з Трієсту, напакований італійськими імігрантами, вибухла пошесть кору й запалення легких, які разом забрали підчас подорожи 30 жертв. Корабель, на котрому ще тепер є 200 хорих, закварантовано в порті.

ПАЧКАРІ ЛЮДИЙ ПЕРЕД СУДОМ.

НЮ ЙОРК, 12. марта. — На домаганнє нюйорської федеральної прокуратори арештовано тут 33-літнього Джосефа Мацу та 26-літнього Фелікса Аддаріо, які мали належати до спілки, що пачкувала до Злучених Держав імігрантів, перебраних за моряків. Арештованнє наступило на донесеннє одної італійської імігрантки, від котрої обжаловані хотіли вимантити 300 долярів за перепачкованнє її кревняка.

КРОВАВЕ ВИДІЛЮВАННЄ ЦЕРКВИ ВІД ДЕРЖАВИ.

ТЕПІК, стейт Найаріт, Мексико, 12. марта. — Коли федеральні урядники прийшли замикати місцеву римсько-католицьку церкву, яка спротивилася приказови про відлученнє церкви від держави, церковна громада напала на урядників та вбила трох з них на місци.

НАЙШЛИ ЗОЛОТО НА АЛАСЦІ.

НОВМ, Аласка, 12. марта. — Сюди дійшли чутки, що в місцевости Блоф, що лежить яких 60 миль звідсіля, відкрито богаті поклади золота. Сейчас туди кинулася велика маса народа, щоби використовувати сї поклади. Собаки, вживані до тягнення санок, сейчас пішли значно в ціні.

УКРАЇНЕЦЬ РЕДАКТОРОМ АМЕРИКАНСЬКОЇ ГАЗЕТИ.

Недавно почала у місті Сан Сусі Сіті в стейті Флориді виходити тижнева газета „Сан Сусі Сон". Газета називаєтьсє офіціяльною газетою самого міста. Як редактор підписаний гр. Володимир Гела, син гр. Андрія Гели, учителя й дяка при греко-католицькій церкві в Джерзі Сіти.

Гр. Володимир Гела покінчив школу журналістики при колегії в Оберлині, в стейті Огайо, та зараз по її укінченню виїхав до Флориди, де й мав нагоду заниматися журналістикою в кількох газетах.

ЗАГАДОЧНА КРАДІЖ ДИТИНИ.

НЮ ЙОРК, 11. марта. — Нюйорська поліція старається розвязати загадочну крадіж дитини.

Пані Кастельо, входячи до склепу Кресґе в Брукліні, лишила свою 9-тижневу дочку Маргарету в візочку перед склепом. Коли вона зробивши покупки вийшла зі склепу, за дитиною й слід пропав. Мати в розпуці повідомила поліцію. Пять годин опісля один полісмен найшов візок і дитину, покинені яких два блоки від місця, де їх мати лишила.

Поліція цікавиться подією тим більше, що се вже не перший случай того рода. Лишень пару тижнів тому назад поліція мала до діла з цілком подібним случаєм.

ПРИЗНАВСЯ ДО ДИКОГО ЗЛОЧИНУ.

ТРОЙ, Огайо, 12. марта. — Які три тижні тому назад найдено в купальні в домі Джейкоба Несбита, порубане тіло його жінки Френзис. Як підозрілого за злочин арештовано сейчас її мужа, але проти нього не було майже ніяких доказів. Одиноким доказом моглоби бути самопризнаннє, але його поліції не вдалося мимо всяких зусиль добути.

Полісменам на допомогу прибув вчора психіятр (знаток душевних станів божевільних людий) Др. Джордж Рів. Він приказав поліції закинути всякі страшення підозрілого, а на місце страху вжити лагідности. Під її упливом арештований справді скоро признався до вбивства власної жінки. Після його слів, жінка здавна любила над ним старшувати. Се було причиною вічних сварок у родині. Несбит рішучо заперечує, буцімто жінка мала йому дати основу до ревниць. Дня 18. лютого вечером вони сварилися так, що пішли спати, не помирившися. На другий ранок почали сварку наново. Підчас неї його схопила така лють, що він стратив память та вдарив її вазонком до цвітів і вбив. Трупа він опісля вложив до ванни й напустив туди води.

НОВА ПОРОДА ЯЩІРОК.

НЮ ЙОРК, 12. марта. — Братя Меткелфи, які досі займалися торговлею вовни, вибралися нині на виправу по ящірки до голяндських Східних Індій. Зачули вони, що там мають бути ящірки, які доходять деколи до довжини 21 стіп, їдять сире мясо й боронятся хвостом. Вони хотіливи дістати хоч пару таких „примірників" для нюйорської менажерії.

МІСЦЕ ТИШИНИ НА МОРІ.

Досліди учених ствердили, що при полудневім кінці острова Венкувер є місце, через яке не переходить ніякий голос. Се місце називають цвинтарем Тихого океану. Проби доказали, що на тім місци не чути голосу ніякого сигналу. Не диво, що там від найдавніших часів постійно розбиваються кораблі підчас бурі.

СТЕЧЕР УТРАТИВ ТИТУЛ ЧЕМПІОНА.

БОСТОН, Месечузетс, 11. марта. — Джов Стечер, світовий чемпіон у тяжкім борбництві після американського стилю, стратив нині свій титул в користь Джова Мальцевича, з Ютики, Ню Йорк. Коли Мальцевич увійшов на сцену, Стечер зійшов зі сцени й не вернувся до 10 мінут, які роземний судця („рефері") йому визначив до поворту.

ПЕРУАНСЬКА КУЛЬТУРА З ПЕРЕД 3,000 ЛІТ.

Відомий мандрівник по Тибеті, що тепер вибирається досліджувати південну Америку, відкрив до спілки з директором археольогічного музею в Перу, Юліен Телльо, останки трьох старинних перуанських міст. Найшли вони їх на півострові Паракас, у 25 милях на південь від Піско і 150 милях від півд.-схід від Ліми, столиці Перу. Два перші міста походять ще з 1,000 літ перед Хр., а третє з доби Інкасів. Мури та гробниці цих міст є зі золотого порфіру. Перше місто, Церро Кольорадо, лежало під поволокою піску, трубою на двацять до трицять стіп. Під нею найдено довгі ряди гробів, що лежали на землі, мов пляшки. У кожнім гробі дослідники найшли від пяти до пятнацяти мумій у сидячій позиції, обперті об стіну. Найдено також гарні зразки тканин. Гончарські роботи були дуже первісні. І в другім місті, Телльо Кавеца Лярга, головним будівельним матеріялом був порфір. У місті було щонайменше 10,000 мешканців. Черепи їх були незвичайно довгі. Є докази, що трепанація черепів була вже тоді відома. Цікаве, що одночасно приходять звістки про розкопки підчас експедиції у Мезопотамії, де викопали людський кістяк з доби 3,000 літ перед Хр. і глиняні посуди, що походять з цієї самої доби.

АРХИВ КОЛЮМБА.

Минулого місяця відкупив еспанський уряд від одного нащадка Колюмба, князя Верагуа архив по відкривнику Америки. Є це найважніщі документи з доби великого відкриття. Вони складаються з 97 листів першорядної історичної ваги. Перший документ є з 20. марта 1488 р. — лист португальського короля, який дає Колюмбові поручення підчас побуту в Еспанії, щоби він там міг одержати потрібну підтримку для своєї мандрівки. Далі йдуть доручення щодо приготувань. Після відкриття Америки, коли Колюмб вернувся, щоби приготовити нову подорож, — приходять нові королівські інструкції, а після другої подорожі справоздання Колюмба до короля. Вся лектура листів дає повний малюнок зростаючих вплывів Колюмба і інтриг, які згодом опутали його та затроїли йому останні роки життя. Це одна з найцікавіших збірок такої великанської події, як відкриття нового світа.

ПРОТИ УКРАЇНСЬКИХ УЧИТЕЛІВ.

Конвенція шкільних тростісів в Манітобі, (Канада), яка відбулася минувшого тижня в Вінніпегу в Роял Александра готели, ухвалила між иншим резолюцію, запропоновану тростісами з Шол Лейк, з завивом до департаменту просвіти, щоби він докладав більших старань, аби в околицях, де є великий процент чужинецького населення, були учителі англійського походження. Та сама резолюція висловлює баження такої зміни шкільного закона, щоби департамент просвіти мав право групувати школи під наглядом „суперва́йзорів".

ВИСЕЛЮВАННЯ ПОМІЩИКІВ З ЇХ ДАВНИХ МАЄТКІВ НА УКРАЇНІ.

В миколаївській окрузі залишилося багато бувших великих землевласників по своїх маєтках, але без маєтків. Деякі з них заховувалися в останніх часах так бундючно, що села аж домагалися їх виселення поза межі округи. В окружному осередку є окрема комісія для виселювання давних поміщиків, яка розглянула дотепер 152 справи в справі виселення, з того рішила виселити тільки 36 давних поміщиків. Ціла низка колишніх поміщиків, що походила переважно з селян-хліборобів залишається на місцях на пропозицію самих селян. Всі ті, що остають у своїх гніздах — це переважно такі, що крім свого селянського походження, мають за собою ще і те, що перед революцією ставилися до селян дуже гарно, та займалися самі господарством.

У ЛЬВОВІ ПІЙМАНО ЧОЛОВІКА, ЩО УБИВ 53 ЛЮДЕЙ.

Злучена Преса одержала депешу зі Львова з повідомленням, що там арештовано якогось Ручека, та що він признався, що убив пятьдесять троє людей. Як що це правда, то Ручек (в депешах Стоварищення Преси його називають Рущаком, а також Рущуком) є найбільшим убийником-маняком у світі. Його жертвами були переважно жінки і діти, яких він, як кажуть, різав живцем. Тих страшних злочинів доконував у лісі, куди зваблював свої майбутні жертви. Сказано, що убив також одного ксьондза, називском Маевскі.

ВЗЯВ РОЗВІД НА 143 РОЦІ ЖИТТЯ.

З Москви доносять, що праправнуки, правнуки, внуки і діти Миколи Чайковського, 143-літнього кошикаря з села Лата, стараються примирити свого старого пращура з його 82-літньою жінкою Марією. Старий чогось то розсердився на стару, пішов до місцевого совіту і дістав розвід. Але стара не хотіла вступитися з хати, а лиш сповістила свою численну рідню про свій клопіт і молодше покоління робить заходи, щоб дідусь не проганяв від себе бабусі, з якою жив гарно і щасливо шістьдесять один рік.

НІМЕЧЧИНА ВІДКИДАЄ КОМПРОМІСИ. — ЛІГА І ЛОКАРНЕНСЬКА УМОВА В НЕБЕЗПЕЦІ

ЖЕНЕВА, 12. марта. — Німецька делегація відповіла британському міністрови закордонних справ Чемберлейнови, що відкидає всякі уступки для Польщі і коли Англія і Франція не уступлять, то вона покидає Лігу Народів і їде до дому.

Сю заяву вважають тут загрозою і для Ліги Народів і для локарненської умови і заповідають, що до невдачі теперішньої сесії Ліги Народів упадуть кабінети в Англії і Франції, а навіть може і в Німеччині.

Та Чемберлейн і Бріян і досі не покидають надії на компроміс. Вони просять німецьку делегацію, щоби бодай згодилась, аби Польщі дати тимчасове місце в Раді Ліги Народів і одночасно вибрати комісію для виготовлення пляну перестрою Ради Ліги Народів.

Та поки що Німці і се відкидають.

ФРАНЦІЯ ПОКИДАЄ ПОЛЬЩУ?

ПАРИЖ, 12. марта. — В кругах Ліги Народів говорять, що Бріян вже не побивається за місцем в Раді Ліги Народів для Польщі, але для Еспанії і Бразилії.

УСЬОМУ ВИНЕН ЧЕМБЕРЛЕЙН.

ЛОНДОН, 12. марта. — Тутешня преса каже, що усьому безголовю в Лізі Народів винен Чемберлейн, котрий дістав відзначенє за Локарно, а тепер його закопує в могилу.

Газети пригадують його самовільні обіцянки Польщі за се, щоб держала велику армію проти советської Росії, аби ся не могла оружитись проти Англії в Азії. Тепер, кажуть, він мусить побиватись за своїм гріхом і за нього він самий повинен покутувати.

ЕСПАНІЯ ОБУРЮЄТЬСЯ.

СТОКГОЛМ, столиця Швеції, 12. марта. — Еспанське правительство прислало ноту до шведського правительства, в якій протестує проти заяви Швеції, що буде голосувати проти допущення Еспанії до Ради Ліги Народів. Еспанія вважає се ворожим кроком.

На се Швеція відповіла, що вона засадничо проти побільшення Ради, без огляду на те, котра держава туди кандидує, і тому дивується, що Еспанія се вважає ворожим виступом проти неї.

КОРОЛЬ З ЖІНКОЮ ПОСВАРИВСЯ.

БУКАРЕШТ, столиця Румунії, 12. марта. — Румунський король Фердинанд посварився з жінкою Марією ізза сина Кароля. З того часу вони зі собою не говорять і їдять окремо.

Король хоче із сином погодитись і спровадити його знову сюди та усунути братів Братіянів, котрі захопили цілу власть держави у свої руки. Одначе королева тримає з братами Братіянами і хоче, щоби вони удержались при владі за всяку ціну, та не годиться на поворот Кароля до Румунії.

Через те вони не можуть погодитись і так сторонять від себе, що навіть на урядових парадах разом не появляються.

„ЧЕКА" МУССОЛІНІЯ.

ПАРИЖ, 10. марта. — Італійський генерал Чезаре Россі, котрий втік сюди з Італії, приготовляє ряд статий про тероризм під кермою Муссолінія в Італії.

Він представить, як Муссоліні зорганізував свою „Чеку" і управляв терор та приготовив через „Чеку" і виконав замордованнє соціялістичного посла Маттеотті.

РОССІ ПРО МУССОЛІНІЯ.

ПАРИЖ, 12. марта. — Генерал Чезаре Россі, довголітній приятель та однодумець Муссолінія, котрий втік сюди з Італії, зачав у пресі виявляти злочинне правлінне Муссолінія.

Він каже, що влада Муссолінія приготовила і виконала убитте соціялістичного посла Маттеотті для терору. Хотяй його втягнено до злочину, його зроблено жертвою і впаковано до тюрми, де просидів 18 місяців. Коли його „помилувано", агенти Муссолінія хотіли його підкупити грішми, щоб мовчав про злочини фашістської Чеки. Одначе він гроші відкинув. Тоді стали за ним слідити і його переслідувати, а навіть його родині заборонили його держати дома.

Поліція скрізь за ним стежила, але він втік остаточно з Італії моторовою лодкою.

АВСТРІЙСЬКІ МОНАРХІСТИ

РИМ, 11. марта. — З Відня повідомляють, що австрійські монархісти предложили престол Австрії найстаршому синови Зити, Оттови, під умовою, що він зречеться кандидатури на престол Угорщини.

Отто тепер має 13 літ.

ЛІЧЕННЄ ГОЛОДОМ.

ЛОНДОН, 11. марта. — Пані Фішер скінчила сьогодня 42-деву голодівку для виличення організму з фізичних недуг, а зокрема усунення надмірної ваги тіла. Весь час голодівки вона приймала тільки овочевий сок. Тепер вона каже, що цілком здорова і сильна та чується як молода.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

В Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НОВИЙ ПОДАТОК

Як кождого попередного року, так і сього, дня 15. марта минає речинець до предложення податковому урядови податкового звіту. З огляду на те, що власне недавно ухвалено новий податковий закон, треба звернути увагу на поважні зміни, заведені сим законом.

Наперед, щодо питання: Хто має обовязок предложити урядови свій податковий звіт? Після нового закона, сей звіт має предложити кождий чоловік, чи він горожанином Злучених Держав, чи лишень тут живе, коли він мав загального приходу за 1925. рік 5,000 долярів, або чистого зарібку понад 1,500 долярів, коли се самотний чоловік, або коли він має чистого зарібку 3,500 долярів, а є фамілійним чоловіком. Значить, від предложення податкового звіту звільнені ті самотні люди, що в минувшім році не мали приходу півтора тисячі долярів та родинні люди, які не мали півчверта тисячі долярів.

Далі, щодо питання: Які звільнення признає новий податковий закон? Самотний мущина або женщина, або й замужна особа, яка не живе зі своїм мужом, чи своєю женою, має право до звільнення від півтора тисячки долярів річного приходу. Особа, що за цілий минувший рік була головою родини або була в стані подружа й жила зі своїм мужом, чи женою, має право до звільнення від податку від 3,500 долярів. Коли особа починала рік яко самотна, але відтак вийшла замуж, чи оженилася, то податок обчисляється відповідно до того, як довго ся особа в сьому році була замужем, а як довго самотна.

Наконець, щодо питання: Як обчисляється податкову належитість? Податкову належитість обчисляється так, що від загальної суми приходів відтягається суму, звільнену від податку, та платиться податок від надвижки, коли яка ще остає. Від сеї надвижки платиться податок в такій висоті: від суми до 4,000 долярів сеї надвижки платиться півтора проценту, від других 4,000 долярів сеї надвижки по 3 доляри за кожду сотку, а за дальшу суму сеї надвижки по 5 долярів від кождої сотки.

Сі інформації покривають все найважнійше, що треба робітникови про новий податковий закон знати.

ВІЙНА В ПАСЕЙКУ

Кілько разів ведеться війна, тільки разів самі воєнні події затемнюють причини та основи війни. Таке саме й зі страйками. Люди читають про те, що на страйк вийшло стільки а стільки тисяч робітників, що вони пикетують, що поліція хоче розбити пикети, що полісмени бють жінок і дітий, розбивають фотографічні апарати, обливають холодною водою, толобанять кіньми, і так далі, і поза сим димом, що підноситься з побоєвища видці й не бачуть, через що властиво ведеться се все і як сьому зарадити на будуче.

Ткальняний страйк се страйк робітників, які вирабляють матерії, вякі одіваються люди в Америці та богато людий поза Америкою. Робота сих робітників чесна, вони дають суспільности річ, без якої суспільности прожити як що неможливо, то на всякий случай булоби тяжко. Робота ся теж не легка. Вона підриває здоровля, не лишень тому, що се робота фабрична, але й через спеціяльні умови сього промислу, через волокняний порох, що підноситься з варстатів, і таке инче.

За сю корисну й тяжку працю робітникам належиться певно відповідна заплата. Вони повинні дістати що найменче тільки, щоби могти прожити здорово й вигідно зі своєю родиною, щоби не чути біди й щоби могти як слід працювати. Промисел таку заплату мігби платити, бо виробу сього промислу потребує просто кожда людина. Видно се й з того, що ткальняні підприємства виказують прегарні зиски для своїх шеровців.

Та живе життя далеке від сього. Робітники ткальняних фабрик не дістають сього, що їм належалобся. Заплата ткальняних робітників належить до найнизчих заплат робітництва в Америці. Вони дістають від 12 долярів до 22 долярів у тиждень. У сьому промислі батьки родин, голови фамілій, працюють по 20 долярів, і по 17 долярів 50 центів, і по 15 долярів у тиждень, і відтак за сю заплату пробують удержати родину на американськім уровени життя, так широко в світі прославленім.

Ткальняні робітники пробували піднести свої зарібки. На се вони й зорганізувалися. Їх юнія вже не раз зривалася до боротьби за кращі умови праці та за право організації. Сим разом вона пішла на страйк не за підвижку, але на те, щоби запротестувати проти знижки робітничої заплати о 10 процентів, яку зарядили недавно великі ткальняні фабриканти. Зі сього видно, що страйк ткальняних робітників у Пасейку та околиці се страйк голодовий, се протест проти голодової життєвої стопи, на яку хотять робітників понижити міліонові підприємства. Своїм страйком пасейські робітники борються не лишень за себе, але й за ціле робітництво Америки, бо поправа долі одної ґрупи робітництва підкріпляє посередно все робітництво в його боротьбі за краще життя.

СКИТ МАНЯВСЬКИЙ

„Геть з сею латинською погубною наукою, геть з панськими одягами і присмаками, вертайте назад до глибокої віри і до внутрішнього життя у молитві і пості по словам евангелія, бо тільки ся глибока віра спасе вас і весь український нарід східної церкви" — так говорив з атонської гори до українського народу чернець Іван Вишенський. І йдучи за його словами оснував Йов Княгиницький на початку 17. століття Скит Манявський, в якім то жили пустельники, які були в „душі щасливі, в нищеті богаті: чим меньше мали, тим меньше жадали — майже щасливші, як в світлій палаті".

З того Скиту остали сьогодня тільки руїни, як з богатьох памяток нашої славної минувшини. Та воскресли вони перед нами, коли дійшло до нас цінне видання Національного Музею у Львові під заголовком „Скит Манявський", коли ми побачили одиноку в нас відбитку славного скитського іконостасу, який уявляє собою під артистичним оглядом надзвичайно велику вартість та є живим доказом високої культури нашого народу.

Скит Манявський був на галицькій землі православним острівцем серед уніятського моря. Тішився великою симпатією населення, видержав всі лихоліття, а розвязав його доперва австрійський цісар Йосиф II. Монастир той попирав український нарід уніятський, а навіть перший уніятський епископ Шумлянський записав Скитови своїм завіщаннем в 1707 р. 1000 зл. п. А знова ту памяткову книгу про Скит Манявський, яку тепер видано, виготовлено головно за гроші рівнож уніятського митрополита Андрія Шептицького. Додало тільки малу жертву американське Обєднаннє.

Та чому ми властиво згадуємо про те видання? І то ще в часі, коли наші очі, наші думки і бажання і вся енергія захоплені иншими справами, коли питання національного визволення стоїть у нас на першім місци. При чім тут іконостас, який тому літ двісті малював смиренний білостоцький монах Йов Кондзелевич, а який перед 150 роками відкупила на ліцитації богородчанська громада за 60 зол. п. Відповімо вкоротці так:

Скит Манявський повстав в часах нашого занепаду, коли впала всяка мораль, а загніздживалася шляхотська сваволя, жажда легкого життя, а з ним і моральна гниль і коли український нарід опинився перед загрозою повної польонізації. Скит Манявський ратував той нарід. І то, як пише Іляріон Свєнціцький, директор Національного Музею у Львові, „не особлившою богословською наукою, не многочисленними писаннями, не многословними і високопарними проповідями", а тим, що самі черці жили праведно та накликували за Іваном Вишенським занехати всякі пироги, книші і дорогі одяги а задержувати просту страву і одежу мужичої України, що казали держатися своєї віри і свого народу. Обезсилені боронили вони поневолений український нарід тим, що скріпляли його національну відпорність через піднесення його моралі. Тої самої, якаби придалася і нам сьогодня, а без якої немислиме визволення нації.

„Нучними виданнями з области творів давнього національного мистецтва, знання і духового життя — Управа Національного Музею думає створити і поставити перед увесь світ найтреваліщих свідків істнування і развитку української нації. Чим більше сих скарбів давнього творчого життя Укр. Нації подається у міжнародній обіг, тим певніще поглибиться інтерес для самої нації з боку навіть намогутніщих самоправних націй-держав світа. Чим сильніщим стане вплив творів укр. давнього мистецтва на творчість сучасного світа, тим поважніще буде ставитися сей світ і до сучасних течій і потреб українського політичного життя. Чим більше вспіє сей світ завдяки поширеним научним виданням Музея пізнати дійсну індівідуально-національну творчість української нації в минулому, тим краще зрозуміє він і пійме властивого духа життя сучасної України". В той спосіб обясняє І. Свєнціцький ціль видавництв Національного Музею. А є тих видавництв вже більша скількість. Між ними І. Свєнціцького: Початки книгопечатання на землях України, якого можуть нам позавидувати й найкультурнійші народи з тої простої причини, що подібної книжки не мають. Таким видавництвом є і Скит Манявський з його іконостасом.

Не тільки з оружем в руках добувається волю і державну незалежність. Сильніщим оружем є перо і киста. Живемо серед культурних народів, яких симпатію і пошану можемо здобути легко культурою. Тому повитати треба ті видання Національного Музею, бо вони є великим вкладом в нашу національну і загально-людську культуру.

При тім піднесемо ще одну увагу. Майже одиноким жерелом видавничої можливости Національного Музею у Львові є грошева допомога грек.-кат. митр. Андрія Шептицького, що є основником цего музею. Та авторами видань Музею за рік 1925 були православні Українці з Полтавщини і Камянця Подільского. Знова над попередніми випусками „Прикрас рукописів" працювали три рисівники Українці православні і один греко-католик, а весь матеріял був виразно з часів православя в Галичині. Тим Управа Музею зазначила, що вона далека від всякого релігійного фанатизму, а стоїть на сторожі дійсних скарбів творчого духа України. Зате заслугує вона на повне попертя всього українського громадянства. Жертви на її видавництва належить слати до Обєднання, або прямо до Львова на адресу: Національний Музей, Львів, вул. Мохнацького Ч. 42.

ПРОСЬБА ДО БОГА.

Боже, дай нам здоровля натілько,
Щоби праця для нас була утіхою;
Богатства натілько,
Щоби утримати родину;
Сили натілько,
Щоб побідити всілякі недуги;
Покори натілько,
Щоби з гріхів висповідатись і за них [забути;
Витривалости натілько,
Щоби працювати доти,
Поки щось доброго не зділаемо;
Милосердя натілько,
Щоб не забути на бідного;
Любови натілько,
Щоби нас зворушила до доброго;
Віри, щоби ми вірили,
Що все есть від Бога;
Надії натілько,
Що нас ще чекає щось ліпшого.

Анна Хомяк.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

БРУКЛИН, Н. Й.

На весілю в гром. Івана Стороняка зібрав Стефан Тижник від весільних гостей $6.20 та переслав до Обєднання на допомогу Рідній Школі.

Разом з тою посилкою переслав ще $6 як народний податок від місцевого пароха о. Антона Лотовича.

СИРАКЮЗ, Н. Й.

Підпирають Земельний Банк у Львові.

Українське Товариство „Січ", від. 282 У. Н. Союза ухвалило на своїм мітінґу підперти наш одинокий банк у Львові та закупити десять шерів на суму $50. Гроші на попертя тої так важної справи рішено вислати через нашу центральну організацію Обєднаннє в Филаделфії.

З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ

Стан і перспективи промисловости СРСР.

Доклад т. Дзержинського.

„З МОСКВИ, 10—II. (ТАРС). На вечірньому засіданні пленуму ВЦРПС 9. лютого тов. Дзержинський зробив доклада про стан і перспективи промисловости СРСР.

Докладач зазначив, що товаровий голод спричинений зростом добробуту сільського населення й неможливістю для нашої промисловості задовольнити попит села на промислові товари. На протязі 6 місяців від 1. липня минулого року селянство продало хліба на 200 міліонів карб. і виплатило 230 міліонів карб. сільгосподатку. Цього-ж року за цей період хліба продано на 415 міліонів карб., а податку виплачено — 118 міліонів.

Значить, у селянства залишилися гроші, що спричинили попит на товари. У той же час наше виробництво на кожну одиницю населення нижче за передвоєнне. У першім квартали цього господарчого року ми виконали 26% виробничої програми. Затримка палива викликана виключно транспортовими трудностями. Можна припускати, що будівельних матеріялів у нас вистачить. Однак, план цілком змінився відносно імпорту та експорту.

Взагалі виробничу програму буде зменшено на 39—40%. Це зменшення пояснюється тим, що ми не можемо ввезти з-за кордону потрібної сировини, бо це зробило-б наш баланс пасивним. За первісним планом була думка збудувати нові заводи, житла й т. д., а також зробити капітальні ремонти на суму 913 міліонів карб. Тепер цей план скорочено до 746 міліонів карб., тоб-то на 20%. Є думка збудувати 117 нових заводів. Фінансові джерела нашого будівництва: прибуток від держпромисловости, кошти держбюджету, банкові кредити й суми від реалізації неліквідного майна.

Тов. Дзержинський відзначив росходження між зростом продуктивности праці та підвищенням зарплати. Від жовтня до грудня минулого року продукція зросла на 23%, а зарплата на 20%. У червоних карбованцях підвищення зарплати складає 30% і не покривається зростом продуктивности праці.

За виробничою програмою середня зарплата була намічена в розмірі 47 карб. 62 к. місячно, а тим часом у жовтні вона досягла вже пересічно 50 карб. 75 коп. Треба перевірити норму продукції, усунувши прогули й т. и. Реальне забезпечення зарплати можливе за умов боротьби за поліпшення роздрібної торгівлі, кооперації та підвищення продуктивности праці. Підвищення продуктивности праці повинно йти за рахунок поліпшення, устаткования та досконаліщої організації виробництва. Для цього потрібні кошти. Спільними силами треба знайти шляхи до забезпечення промисловости новими машинами, відновлення знарядь виробництва та до збільшення соціялістичного нагромадження в ній."

Наводимо тут ці відомости, бо вони характерні для економічного стану Совдепії і на Україні. Хіба можна задовольнити голод населення на фабрикати, коли виконується лише ¼ частину наміченого програму продукції?

Як проходять перевибори сільрад.

(Від нашого кореспондента).

„Підготовча до перевиборів рад на Кремінччині робота закінчилась. Зараз провадяться перевибори.

Перевибори проходять задовольняюче. Виборці проявляють надзвичайну активність на виборчих зібраннях. На вибори являється **пересічно 60% виборців.** — Це порівнюючи з минулим роком, великий відсоток. **Найбільше на перевиборах буває середняків. Заможнього селянства зовсім мало.** Жінок — 30%.

До сільрад обірається **найбільше сільської бідноти та незаможників (членів КНС),** трохи менше середняків. **Заможніх селян зовсім не обірають. Партійців проходить в ради** (там, де є партосередки) **по 2—4—6 чол.; жінок по 1—2—4 в кожну сільраду.**

До наших сільрад обіраються здебільшого **нові люди: ділові, чесні й працездатні селяни.** Тих членів попереднього складу сільрад, що не проявили себе в роботі, виборці провалюють.

За одержаними з сел Новогеоргієвського, Манжелієвського, Кишінського і Городинського районів відомостям, **соціяльний склад новообраних сільрад** пересічно такий: членів **КНС — біля 28%, неорганізованої бідноти біля — 32%, середняків біля — 40%.** В цьому числі **партійців — біля 10%, комсомольців — біля 3%. Жінок у сільрадах, пересічно, біля 7%.**

Малий відсоток обраних до сільрад комсомольців та жінок пояснюється не тим, що виборці вороже ставляться до них, а тим, що кожний із виборців перейнятий щирим бажанням обрати до сільрад дійсно працездатних, досвідчених і цілком витриманих членів. **Комсомольці,** — як кажуть селяни, — ще молоді робітники й зможуть в майбутньому, **повчившись трохи,** попрацювати.

Що-ж до **жінок,** то з поміж них **обірають лише активісток,** а не так собі, „для мебелі" представників.

Порядком виборів сільрад селяни задоволені.

Можна з певністю сказати, що **селяни значно виросли в політично-громадському відношенні й свідомо ставляться до перевиборів."**

Надзвичайною активністю на мові большевиків називається те, що в інших є пасивність, коли на вибори приходить лише 60% виборців, а цікаво, який це відсоток до всього населення, бо „виборців" большевики відсівають через дуже густе решето.

Цікаво, що не дивлячись на всі махінації большевиків, на вибори йде переважаюче середняк (колишній „куркуль"). Те, що заможнього селянства немає, цілком льоґічно, бо воно все обернулося, або в голоту, або в середняка.

Про українізацію приватніх установ та підприємств.

„РНК **скасувала свою попередню постанову, за якою було доручено центральній комісії в справі українізації радянського апарату розробити заходи що до українізації приватніх установ та підприємств".**

Цього й треба було чекати, що про українізацію большевики бють на ґвалт лише для зовнішнього ефекту, а у себе тихесенько відмовляються від переведення її.

Шевченківський памятник в Сумах.

З СУМ, 12—II. (РАТАУ). „Експедиція сумського музею цими днями знайшла на хуторі Лихвине, недалеко від м. Лебедина, будинок, де за два роки перед своєю смертю в 1859 році, жив Тарас Шевченко. Цей будинок поставлено 1737 року. За допомогою місцевих селян експедиція відшукала вчительку Заліську, що зберігала картини Тараса Шевченка, що залишились від її чоловіка, колишнього великого приятеля Шевченка.

Експедиція придбала картину художн. Лентейфеля „Пікнік", де змальовано Тараса Шевченка серед його приятелів. На картині є власноручний напис Шевченка „Заліському — від Шевченка". Експедиція придбала також картину художника Соколова „В шинку". Картини ці мають велику музейну та художню цінність".

Василь Осухівський.

ОЙ У ЛЬВОВІ.

Ой у Львові
У неволі
Лежали козаки,
Побиті ляхами
На голій землі.

Ой побиті,
Зголоднілі,
За Україну нашу,
За рідненькую,
Ляхам терпіли.

Ми в чужині
Відчували
Погану, безвстидну,
Заїдливую ляшню
На рідній землі.

Нехай доля
Усміхнеться,
Що прийде та пора,
Що наша Україна
Нам визволиться.

ДО ВП. ВІДДІЛОВИХ СЕКРЕТАРІВ У. Н. СОЮЗА.

Нові статути У. Н. Союза з всіми додатками з послідної конвенції і новими родами обезпечення повнолітних і діточих вже вироблені і зложені до друку. Будуть видруковані сего місяця а на слідуючий розіслані після замовлень до відділів. Проситься отже Вп. Секретарів до кінця сего місяця замовлення надіслати. Ті замовлення не можуть бути як дописка до якої будь урядової переписки але осібні з поданнем точного числа примірників конче потрібних з підписом всіх урядників. На замовленню не треба забути подати число відділу і точну адресу секретаря. Всі Вп. Секретарі, котрі вже попередно за статутами упоминалися, зволять своє бажанне повторити в формі висше описаного формального замовлення.

І. Каштанюк, гол. рек. секр.

КОЖДИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ШЕРОВЦЕМ ОДИНОКОГО УКРАЇНСЬКОГО БАНКУ У ЛЬВОВІ

Дальші акції Земельного Банку Гіпотечного у Львові закупили слідуючі:

1) **БРУКЛИН, Н. Й.: о. Антін Лотович $10.**
2) **НЮАРК, Н. ДЖ.: Український Народний Комітет при Корт Ст. зібрав шерів на $375. Закупили: Бр. св. Івана Хрестителя $50; по $25: Бр. Пр. Тройці, Тов. ім. Богдана Хмельницького, Товариство Запороже, Тов. Тернопільщина; по $15: Бр. св. О. Николая, о. Йосиф Чаплинський; по $10: Сестрицтво ім. Ольги Бесарабової, Церква св. Івана Хрестителя, Товариство Вільна Україна, Тов. Горожанський Клюб, Тов. Січ ім. Дмитра Вітовського, округ 5-ий, сотня 6-ґа, А. Ціхович, Т. Каськів; по $5: М. Яблонський, Л. Вессен, А. Хащук, С. Рудий, В. Хома, М. Мохналь, С. Кравчук, Т. Шатинський, Н. Дольник, Г. Біленький, І. Калинович, В. Василишин, І. Ґураль, Г. Дідоха, П. Романишин, І. Лисик, І. Гриник, І. Мохналь, Л. Муляр, Д. Драбіщак, В. Седляр, М. Дуфлян, А. Нагуляк, П. Слободюк, І. Лисак.**

Всі повисші товариства і особи закупили акції Земельного Банку у Львові через:

OBYEDNANNYE, 847 N. FRANKLIN ST., PHILADELPHIA, PA.

ПОБІЛЬШЕННЯ ТЕРИТОРІЇ УСРР.

Прилучення части території РСФРР. до України та її розділ поміж округами.

Віддавна вже домагалося населення деяких сумежних з дотеперішніми кордонами УСРР. територій Російської Федеративної Республики прилучення до України. Очевидно, що було це суто-українське населення. В цій справі зверталося воно до органів радвлади на Україні. Для розгляду та вирішування цих справ істнувала від давна при ВУЦВК-ті окрема т. зв. Центральна Адміністративно-Територіяльна Комісія (ЦАТК). Крім внутрішніх адміністративно-територіяльних справ, звязаних з новим адміністративним поділом України входили в обсяг її ділання і такі справи, що були звязані з кордонами УСРР. Вона підготовляла між иншим і передачу двох територіяльних частин Донецького басейну для полудневої области Рос. Фед. Радянської Республики. Отже в промисловому осередку Україна втратила значну частину території з великими підземними багацтвами. Те, що вона зискує тепер від РСФРР., може й територіяльно більше, але воно не заступить попередньої втрати.

Ця давна справа прилучення деякої частини території РСФРР. до України на північно-східньому її кордоні по довгих заходах найшла своє позитивне вирішення щойно тепер. Центральний Виконавчий Комітет СРСР. рішив передати Україні частину заселеної українським населенням території, що входила в склад РСФРР. Між тими новими територіями найбільший колишній Путивльський повіт. Для перебрання їх та розподілу поміж поодинокі українські адміністративні округи зложена окрема комісія з представників Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету і з представників, сумежних з набутими територіями українських округ: Глухівської, Конотопської, Сумської, Харківської та Купянської. Ця комісія буде перебирати нову територію під доглядом Міжреспубликанської Паритетної Комісії, зложеної з представників уряду СРФРР і УСРР. Нову територію мають поділити згідно з пляном розробленим ЦАТК. ось як: б. Путивльську, частину Крупецької та Теткинську волости прилучують до Глухівської окр; Глущанську і Боринську волости до Конотопської округи; Старовірівську, Глущецьку, Дмитровську та Череповецьку сільські ради до Сумської округи; давну Криничанську волость Суджанського повіту до Сумської округи; частину Грайворонської та частину Муромської волостей до Харківської окр; Троїцьку і частину Уразівської волости Валуйського повіту до Купянської округи. Так представляється розподіл тих нових територіяльних набутків України. Вони побільшають безперечно територію та населення України, але не заступлять тієї цінної втрати, яку понесла Україна в Донеччині ще минулого року.

ВИКАЗ ТИХ, ЩО БАЖАЮТЬ ВОЛІ РІДНОМУ КРАЄВИ.

(Жертви, переслані на край до Обеднання в місяцю лютім, 1926 р.).

1) **Емстердам, Н. Й.** Коляда на Рідну Школу 46.00
2) **Джерзі Сити, Н. Дж.** Коляда Тов. Укр. Хор ім. М. Лисенка ....40.00 ($30 Р. Ш., а $10 для Тов. Просвіта" у Львові).
3) **І. Янгставн, О.** Тов. „Сокіл", від. 218 У. Н. С. $20 Р. Ш. а $7.50 інваліди 27.50
4) **Гемпстед, Л. Ай., Н. Й.** Збірка на політичних вязнів 13.15
5) **Скрентон, Па.** Коляда тов. „Боян", $70.45 Р. Ш. а по $50 інваліди і сироти 170.45
6) **Норт Тонаванда, Н. Й.** Коляда дітий на Р. Ш. 10.00
7) **Дітройт, Миш.** Збірка д-ра А. Кібзея ....21.00 (Зложили: Андрій Блащук $5 на уділ Зем. Банку, тов. „Просвіта" в Дітройт $10 на Р. Ш., др. Кібзей коляду по $2 на Р. Ш. і інвалідів, на Р. Ш. по $1: Іван Макар (Чех) і Василь Арсенич).
8) **І. Вендергріфт, Па.** Василь Цеплий на Зем. Банк 10.00
9) **Ст. Луіс, Мо.** Загальний Комітет $55 на Зем. Банк, а $28 на гімнацію в Дрогобичи 83.00
10) **Плейнсборо, Н. Дж.** Збірка на тов. „Просвіта" у Львові ....10.00 (Зложили по $2: Дмитро Лацік, Стефан Біда, Стефан Костів, Матвій Сеник, Михайло Кручковський).
11) **Джанставн, Па.** Бр. св. О. Николая, від. 82 У. Н. С., з балю на інвалідів 38.30
12) **Ренкін, Па.** Збірка на Р. Ш. як різдвяний дар 34.00
13) **Ст. Луіс, Мо.** Бр. св. Володимира Великого, від. 179 У. Н. С., на зем. Банк 25.00
14) **Боффало, Н. Й.** Різдвяна збірка на Р. Ш. 52.00
15) **Шікаго, Ілл.** Збірка на край на вечерку в гром. Булки 24.00
16) **Кензас Сити, Кенз.** Коляда $14, збірка на весіллю в гром. Федишина $3, разом 17.00
17) **Ню Йорк, Н. Й.** Збірка о. П. Понятишина ....30.00 (На Зем. Банк: Павло і Ева Кобзарницькі $10, Теодор Ґулька $5, Елена Ярема на Р. Ш. $10, Михайло Опеля по $2 на інвалідів і сироти, а $1 на пол. вязнів).
18) **Ембрідж, Па.** Коляда з Ембрідж $40.77, з Вудлавн, $15.75, разом 56.52
19) **Арнольд, Па.** Коляда на рідний край 40.00
20) **Шікаго, Ілл.** В. Мам для голодних дітий в краю ....10.00 (Неприняте винагородження за знайдення заняття для Джона Бренда).
21) **Ню Кесел, Па.** Йосиф Мельник, коляда на Р. Ш. 2.00
22) **Елизабет, Н. Дж.** Коляда на Р. Ш. 207.00
23) **Борнсайд-Шікаго, Ілл.** Збірка на голодуючих від Бр. св. Петра і Павла, від. 165 У. Н. С. 40.00
24) **Ню Йорк, Н. Й.** Коляда на Р. Ш. від „Січ" ім. Б. Хмельницького і „Січ" ім. О. Бесарабової 225.35
25) **Тайтусвіл, Па.** Коляда від. 72. тов. ім. І. Франка на Р. Ш. 35.00
26) **Шікаго, Ілл.** Діточа коляда на сироти 36.35
27) **Пасейк, Н. Дж.** Збірка в церкві св. О. Николая на Р. Ш. 9.00
28) **Джерзі Сити, Н. Дж.** Український Демократичний Клюб з концерту на Р. Ш. 51.73
29) **Темс, В. Ва.** Збірка Григорія Магуца на Р. Ш. $12, на пол. вязнів $2, разом 14.00
30) **Джерзі Сити, Н. Дж.** Сестр. Неп. Зачаття Пр. Д. Марії з коляди на Р. Ш. 22.00
31) **Аллентавн, Па.** Передав Гр. Пипюк $21.66 на політичних вязнів як збірку з весілля в Мих. Гримач, а $100 як жертву від Укр. Амер. Клюбу ....121.66 (Жертва Клюбу призначена по $25 на Р. Ш., Просвіту, інвалідів, пол. вязнів).
32) **Петерзон, Н. Дж.** Жертва на Р. Ш. від тов. ім. Т. Шевченка, від. 64 У. Н. С., $25, а від членів тов. $25.50, вислано 50.00
33) **Вест Пулмен, Ілл.** Нар. под. від 9-ої Січової Сотні 3.50
34) **Темс, В. Ва.** Іван Магун на інвалідів 2.00
35) **Рівер Фолз, Віс.** Василь Комар нар. под. за 1926 рік 12.00
36) **Горгем, Н. Дак.** Коляда на Р. Ш. від укр. грек. кат. парохії 100.00
37) **С. С. Пітсбург, Па.** Збірка на святі першого падолиста, від Бр. св. Володимира, від. 23 „Провидіння" і Бр. св. Михаїла, від. 165 „Провидіння", на інвалідів 25.00
38) **Бріджпорт, Па.** Від Сотні Січової 4, Першого Округа ....17.00 (Різдвяна збірка $7 на Р. Ш., а народний податок $10).
39) **С. Бетлегем, Па.** Коляда: $50 Р. Ш., а $13 інваліди, разом .63.00
40) **Істон, Па.** Коляда на Р. Ш. 60.50
41) **Вілмінгтон, Дел.** Сестр. св. Ольги заколядувало по $10 Р. Ш. і голодним 20.00
42) **В. Істон, Па.** Збірка на Р. Ш. Миколи Підгайного 10.86
43) **Брістол, Конн.** Коляда на Р. Ш. 58.80
44) **Ренкін, Па.** Юрій Дрогомірецький над. под. 1.00
45) **С. Бруклин, Н. Й.** Коляда дітий на Р. Ш. 12.50
46) **Ансонія, Конн.** На Р. Ш. по $7.50 Співацьке Тов. при церкві св. Ап. Петра і Павла і збірка на мітингу Відділу 10 У. Н. С. 15.00
47) **Істон, Па.** Василь Дроботій $2 Просвіта, а $4 Р. Ш. 6.00
48) **Гудсон, Н. Й.** Збірка о. Ковальського ....22.71 (Збірка в церкві на дім в Холмі $7, на Р. Ш. $9.96, а з мировання $5.75).
49) **Бріджпорт, Конн.** Збірка від членів Тов. Укр. Січ, від. 59 У. Н. Союза $2 на інвалідів, а на закупно шерів Зем. Банку $65, ..67.00
50) **Вілінг, В. Ва.** Тереса Миналька на Р. Ш. 6.00
51) **Елмайра, Н. Й.** По $2 на Просвіту Григорій Левуш і Антін Бубняк, який зложив ще $1 на Р. Ш., разом 5.00
52) **Когос, Н. Й.** Коляда на Р. Ш. 60.00
53) **Шамокін, Па.** о. Мих. Олексів $3 нар. под. і $2 Просвіта, 5.00
54) **Сиракюз, Н. Й.** Коляда на старий край 127.25
55) **Терривил, Конн.** Збірка на старий край 15.00
56) **Йонґставн, О.** Різдвяна Коляда 36.90
57) **Нортгемптон, Па.** З хрестин в Юрія Мичуди на торговельні школи 16.00
58) **Н. С. Пітсбург, Па.** Коляда шкільних дітий, по $30 на Р. Ш. і інвалідів 60.00
59) **Нюарк, Н. Дж.** о. Й. Чаплинський нар. под. $6 і $2 для Просвіти 8.00
60) **Н. С. Пітсбург, Па.** Бр. Лицарів св. Юрія, від. 45 Провидіння, на Зем. Банк 10.00
61) **Филаделфія, Па.** Місто святочних желань на Р. Ш. ....8.00 (Зложили: о. Чаплинський $2, по $1: о. Я. Скроцький, Текля Козаківна, Т. Сарахман, М. Дармограй, о. Іван Кутський і Павло Кознарський).
62) **Вест Пулмен, Ілл.** Щедрівка: по $15 на Р. Ш. і інталідів 30.00
63) **Грейт Медовс, Н. Дж.** Збірка на забаві весільній в С. Ожиївського 17.00
64) **Мікізракс, Па.** Збірки Андрія Гальчака ....18.50 (Зложили о. Ал. Пик $10, по $3 нар. под. і інваліди, по $2 Р. Ш. і Просвіта; Іван Кіналь по $2 на Р. Ш. і тов Просвіта; нар. под. зложили: Андрій Гальчак $3, Ів. Вишатицький $1, по 25 ц.: Мик. Рудавський і М. Думич).
65) **Джерзи Сиіт, Н. Дж.** Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270 У. Н. С., нар. под. ....18.00 (Зложили по $1: А. Лутий, Тома Струж, Ева Дворницька; по 50 ц.: О. Яцків, Ю. Гук, С. Гук, Я. Осьміловський, С. Мисак, В. Микитка, Р. Булик, О. Колісник, І. Васко, П. Світницький, Д. Дорош, Е. Баран, Й. Салюк, А. Буско, О. Кухар, С. Гриник, І. Station. Станіславишин; по 25 ц.: В. Гіль, В. Жарський, І. Бобовник, Гр. Гуменюк, С. Сайчук, Ст. Кіцей, Л. Кулич, М. Турянський, Й. Жарський, І. Жарський, А. Сайчук, Гр. Дячик, М. Салюк, Р. Струж, Гр. Щемлій, Із. Василюк, Максим Стегніцький, Ст. Кот, Й. Кіраш, Доця Захарейчук, Антін Ярош, А. Мазур, А. Корнило, Петро Магура, Павло Грабар, Андрій Кіраш).
66) **Ню Йорк, Н. Й.** Ліга Амер. Горожан Укр. Роду, збірки з коляди ....238.00 (Рідна Школа $155, інваліди $39, нар. под. $24, Зем. Банк $20).

Разом зібрано на допомогу Рідному Краєви в міс. лютім $2,717.61.

Р. Л. СТІВЕНСОН.

ОСТРОВ СКАРБІВ.

ЧАСТЬ ПЕРША.

(8)

(Продовження)

Дальших десять чи дванайцять сторін мали цілий ряд якихсь дивних записок. На однім кінци лінії була дата, а на другім сума гроший, але межи тим замість поясняючих слів хрестики, то більше їх, то менше. Під датою 12. червня 1745 була приміром записана сума 70 фунтів, призначена для когось, і замість того було там зроблено шість хрестиків. В декотрих случаях, що правда, було також означене і місце як н. пр.: „Коло Каракасу" або просто лиш ґеоґрафічна ширина і довгота, як н. пр.: „62°, 17', 20", 19°, 2', 40"×).

Се записуванне в книзі велося майже через звиш двайцять літ, при чім поодинокі суми ставали з роками щораз більші, аж наконець по пяти чи шести додаваннях обчислено величезну загальну суму, під котрою були написані слова: „Бонесова пайка".

— Я того всього не розумію — сказав др. Ляйвсі.

— Таж то ясне, як сонце — відозвався скваєр. — То тайна книга того кровожадного злодюги. Хрестики зроблені замість імен кораблів або міст, котрі вони затопили або ограбили. Суми означають кождоразову пайку того шибеника, лиш там, де він побоювався, щоби не помилився, зробив ще якийсь додаток. Слова: „Коло Каракасу" означають, що коло того побережа морські розбишаки напали на якийсь нещасливий корабель. Нехай Бог змилуєся над тими бідними, що були на тім кораблі. Вони давно уже змінилися у кораль на дні моря.

— Правда! — сказав доктор. — От як то все знає сей, що бував в світі. Правда! А ті суми стають що раз більші, чим дальше вони в ряді.

В книжці впрочім не було більше нічого цікавого, хиба ще лише кілька ґеоґрафічних означень місць на чистих картках при кінци і табеля до обчислювання французьких, анґлійських та еспанських гроший.

— Розумна голова! — відозвався доктор. — Не дав себе вивести в поле!

— А тепер — сказав скваєр — приступаймо до головного діла.

Документ був запечатаний в кількох місцях і то наперстком, мабуть тим самим, що я найшов його в кишени капітана. Доктор відорвав печатки дуже осторожно, і випала карта острова. На ній була виписана ґеоґрафічна довжина і ширина, імена горбів, заливів і пригірків, та й всі подрібности, як і були потрібні, щоби корабель міг пристанути безпечно коло побережа острова. Остров був около девять миль довгий і пять миль широкий, мав дві красні пристані, а більше менше по середині був горб названий „Дальновидом". На карті були всілякі додатки з пізнійших часів, а передовсім три хрестики зроблені червонилом — два на північній стороні острова, а один на полудневім заході. Коло сього послідного також червонилом, але дрібненьким, красним письмом, зовсім не таким, як капітанова мазанина, були виписані слова: „Головний скарб оттут".

На другім боці карти було виписане таким самим письмом слідуюче дальше поученнє:

„Високе дерево, плече „Дальновида", напрям одна лінія N до NNO*).

„Остров кістяків OSO до O.

„Десять стіп.

„Срібло в штабах знаходиться в північній криївці. Воно лежить десять сяжнів на полудне від чорної скали, на котрій видко лице.

„Зброю легко знайти в горбі з піску; N, одна лінія на північ до пригірка. Напрям O і чверть N".

I. F.

То було все; але хоч і як короткі та незрозумілі були для мене ті поучення, скваєр і др. Ляйвсі зраділи дуже.

— Ляйвсі — відозвався скваєр, — ви мусите сейчас покинути свою нужденну практику. Я поїду завтра до Бристоля. До трьох неділь — до двох неділь — до десяти днів — мушу постаратися о найліпший корабель і найліпшу залогу у цілій Анґлії. Гакинс стане за каютового хлопця і поїде з нами. З тебе, Гакинс, буде знаменитий каютовий хлопець. Ви, Ляйвсі, станете корабельним лікарем, а я буду адміралом. Возьмемо ще Рідруса, Джуса і Гонтера. Будемо мати догідний вітер і поплиземо борзо та вишукаємо дуже легко те місце, де закопані скарби, а тоді будемо мати тільки гроший, що будемо могли качатися та будемо забезпечені на ціле життє.

— Трелявні — сказав на то доктор — я піду з вами і заложуся, що й Джим піде з нами. Він нам сорому не зробить. Лиш одного боюся.

— А тож кого? — спитав скваєр. — Назвіть мені по імени того пса, докторе.

— Вас самих — відповів доктор — бо ви не вмієте держати язика за зубами. Ми не одні, що знають про сю грамоту. Тоті злодюги, що сього вечера напали на господу — горлорізи, як вони записані в книзі, — та й тоті другі, що лишились були на судні, а мабуть ще й більше їх, будуть всі разом старатися всіми силами, щоби дістати тоті гроші в свої руки. Длятого ніхто з нас сам один не сміє виходити, аж випливемо на море. Джим і я будемо держатися разом, а ви з Джусом і Гонтером поїдете до Бристоля. Найважнійша річ в тому, щоби ніхто з нас ні словечка не писнув про те, що ми тут нині викрили.

— Ляйвсі — сказав на се скваєр — ви як завсігди, так і сим разом правду сказали. Я буду мовчати, як заклятий.

ЧАСТЬ ДРУГА.

КОРАБЕЛЬНИЙ КУХАР.

Глава сема.

Я їду до Бристоля.

Потягнулося то довше, як то скваєр собі гадав, заки ми могли сісти на корабель, а наші перші пляни показалися такими, що їх майже не можна було виконати. Ба, мені навіть не можна було лишитися у доктора, як то він того хотів, бо він мусів поїхати до Лондону, щоби там вишукати якогось лікаря, котрий би на час його неприсутности заступав його у тих хорих, котрих він лічив. Скваєр займався невтомимо приготованнями в Бристоли, а я тимчасом перебував на замку, трохи не як у вязници, під строгим надзором старого побережника Рідруса, та роздумував про чудеса моря, про далекий остров, та про пригоди, які мені прийдеться на нім перебувати. Цілими годинами роздумував я про ту карту, котрої подрібности я собі був добре запамятав. Сидячи в хатині управителя замку коло теплої печі, зближався я в своїй уяві до того острова з кождої можливої сторони, перешукував на нім кождий клаптик землі, один за другим, лазив по тисячі разів на той високий горб, що звеся: „Дальновидом", а з котрого вершка представлялися моїм очам найріжнороднійші і пречудні види. Часом зароїлося на острові від диких людий, з котрими ми мусіли воювати, часом показалася небезпечна звірина, на котру ми полювали. Але всі мої мрії далеко не дорівнали пізнійшій дійсности з її дивними сумними пригодами.

Так минали тижні, аж одного красного дня прийшов лист до доктора Лявсі з таким додатком: „В случаю його неприсутности, нехай розпечатає Том Рідрус або молодий Гакинс". Ми послухали приказу і знайшли в нім, а по правді сказавши, я знайшов — бо побережник вмів читати лиш друковане письмо, та й то дуже слабо — слідуючу вістку:

„Бристоль, 1. марта 17...
Гостинниця „під старим якором".

Любий Ляйвсі!

„Не знаючи, чи Ви на замку, чи ще в Лондоні, посилаю отсе письмо в двох відписах до обох місць.

„Я вже купив корабель і прилагодив його. Стоїть вже зовсім готовий до дороги. Красшого скунера**) ще не було — мала дитина могла би ним кермувати. Може нести двіста тон і називаєся: „Гіспаніоля".

„Я набув сей корабель через посередництво мого приятеля, именем Бленділ, котрий дуже заслужився коло здійснення мого пляну. Той знаменитий чоловяга зробив дійсно жертву з себе для мого інтересу, як то — можу тут сміло додати — в Бристолю робить взагалі кождий, від коли пішла чутка про порт, до котрого пливемо — значиться, за золотом і сріблом".

— Чуєте, Рідрусе — відозвався я і перестав читати — то не сподобається докторови Ляйвсі. От таки скваєр вже виговорився.

— А хибаж йому не вільно? — замуркотів побережник. — Мені видиться, що то булоби смішно, якби скваєр задля доктора Ляйвсі мусів держати язик за зубами.

По тій відповіди я вже не робив ніяких заміток, лиш читав без перерви дальше:

„Бленділ сам вишукав „Гіспаніолю", та й виторгував її для мене за смішно низьку ціну. На жаль богато купців в Бристоли мають зовсім неоправдане упередження до Бленділ. Вони кажуть навіть, що той панок готов за гроші все зробити, що „Гіспаніоля" то був його власний корабель і він безстидно дорого продав мені його. Розуміється, що то очевидна і найпростійша помовка. Але ніхто не важився того сказати, що сей корабель до нічого.

„Отже доси пішло все добре. Робітники, майстри, вітрильники і тим подібні тягнули, розуміється, дуже довго з роботою, але з часом і вони впоралися. Але звідки взяти залогу? — тим я найбільше журився.

„Я хотів дібрати кругло двайцять людий, ми моглиби преці взяти собі на карк місцевих жителів, буканірів або й проклятих Французів — а зібрав з великим трудом ледви шість, аж ось якесь дивне щастє звело мене з таким чоловіком, якого мені було потреба, а котрого я ужив до моїх плянів.

(Далі буде).

×) Читай: 62 степені, 17 мінут, 20 секунд і т. д.

*) N значить „північ", S — „полудне", O — „схід"; NNO значить: „північно-північний схід"; OSO — „східно-полудневий схід". Так означуються сторони світа на компасі.

**) Скунером звеся купецький корабель, довгий а вузкий, з двома щоглами; може нести до 500 тон набору.

ДОПИСИ.

НЮАРК, Н. ДЖ.

Сьогорічна коляда в Нюарку.

Дні Різдва Христового. Дні присвячені памяти народження Великого Вчителя, це традиційні дні Рідної Школи. В цих то днях треба було повести масову всенародню жертвенність на Рідну Школу. Кожний крок на шляху народнього розвитку, це наслідок важкої праці, змагань і жертв. Жертвуйте на Рідну Школу! Такий був клич Головної Управи У. П. Т. Наші громадяни міста Нюарку цей клич зрозуміли. Український Народний Комітет при Court St., на своїм засіданню обрадився і ухвалив занятись колядою на Рідну Школу. В тій ціли вибрав колядників і поділив їх на шість партій. На саме Різдво Христове наш парох о. Й. Чаплинський заголосив в церкві про ціль коляди, загріваючи теплими і щирими словами до жертвенности колядникам на Рідну Школу.

Ось партії колядників і кілько кожда партія заколядувала:

1) І. Гриник, Л. Муляр, С. Галко, І. Мохналь, Д. Драбіщак і А. Дідилівський $101.75.

2) І. Гусак, М. Дуфлян, С. Василик, Лапчак, А. Гузар і С. Дяків $71.00.

3) К. Галушка, В. Дубущак, Т. Маселко $68.65.

4) Й. Бурбела, І. Фурда, І. Калинович, В. Попаца, М. Бруньска, І. Козак і Т. Літовинський $67.25.

5) Т. Оринчак, В. Дубас і П. Костів $48.75.

6) І. Лисак, П. Романишин, П. Рубас і Г. Горішний $39.00.

Крім старших колядників, ходили ще діточки шкільні на сироти. Заколядували $113.00.

Коляду на Рідну Школу зложили слідуючі:

Сестр. ім. Ольги Бесарабової $10; по $5: Т. Якилевський, М. Жидоник, А. Дідилівський, І. Просіцький; по $3: Ю. Майчук, Ю. Гарасимчук, А. Ціхович, В. Гапанович; по $2.50: Т. Каськів, М. Клюфас; по $2.00: о. Й. Чаплинський, А. Яцусь, Д. Скібяк, М. Варніцький, М. Багрій, М. Шеремета, В. Прусак, Т. Кіселик, В. Негребецький, П. Терлецький, І. Лисак, Й. Петрушка, М. Випніцький, С. Гурик, В. Лінедор, І. Пицик, П. Рубас, В. Озибко, В. Ґіба, Д. Вергун, М. Бойовський, С. Дзера, А. Вессон, Г. Лерман, І. Павлина, А. Халинич, А. Просков, С. Бандура, І. Чорний, В. Нагребецький; по $1.50: С. Головчак, М. Ґадемус; по $1: Г. Туз, Й. Горущак, Г. Лисько, М. Ружила, М. Мохналь, Т. Ґима, Ю. Гонимар, П. Дропко, П. Бибель, А. Свіблик, В. Кульба, Д. Бакаляр, Т. Бабич, П. Бойковський, Р. Сушко, В. Пастух, М. Пастух, Я. Зазуля, Маслюк, О. Плоховський, Д. Макар, М. Борух, Г. Гавриш, С. Гальків, О. Гальків, Е. Келбасінський, П. Мерц, І. Мисик, С. Клапій, В. Василишин, О. Данилик, М. Ґонський, Х. Клапій, С. Дмитрик, Г. Брик, П. Слободюк, І. Білозір, А. Нагуляк, Ф. Самборський, В. Деника, А. Винніцький, І. Ґамуґа, В. Коваль, М. Леховит, М. Кадубець, К. Ковалик, К. Романишин, Г. Дідоха, І. Гриник, Л. Муляр, І. Мохналь, Ю. Вельґус, І. Чорний, М. Жук, І. Дибайло, М. Наливаний, М. Гальків, Г. Блащук, С. Пилипишин, С. Мриґлод, В. Мручак, С. Теребух, Л. Волянський, О. Витязь, І. Сойка, А. Дідилівський, Д. Драбіщак, Й. Бурбела, І. Калинович, І. Фурда, О. Мейбо, І. Семенюк, З. Матвінська, Г. Рева, Н. Стахів, О. Чупка, Н. Бойкевич, Т. Романків, П. Телевяк, І. Махович, П. Горомічук, М. Костець, В. Кузьма, Проціньский, М. Литвин, В. Утинюк, В. Дубас, Ю. Кібало, І. Швець, Н. Ґураль, І. Сікора, Н. Ґураль, П. Відземок, В. Тимчишин, П. Горичун, С. Рудий, П. Пашкевич, І. Стартечук, О. Хват, П. Козак, П. Пересцюк, Ю. Зибик, П. Шперун, П. Владика, І. Гусак, М. Дуфлян, А. Гузар, В. Василик, Л. Лапчак, С. Дяків, В. Раміґорський, А. Нидлій, А. Будний, Й. Ганчар, Р. Білик, М. Вовчук, О. Карасевич, І. Ґенда, С. Теребух, В. Буць, Т. Боднар, В. Старуха, П. Яворський. П. Романишин, І. Ґвязда, Г. Кленер, В. Яськів, А. Пристаюк, А Биндюга, П. Шумський, М. Мересюк, С. Питляр, Й. Кучер, О. Химій, І. Кремінь, Г. Раветський, Г. Горішний, М. Хринівський, С. Стойко, В. Васильків, А. Куций, Р. Сворінь, О. Лисак, М. Лисак, А. Хома, І. Верещак, Ф. Крокош, В. Стойко, А. Сплит, С. Зволярин, Ю. Жукотинський, М. Васьків, Т. Посунко, А. Шаран, С. Кравчук, К. Мерещук, Й. Тофіль, М. Ґеґла, Я. Гурик, К. Янковський, М. Олярчик, Р. Скалетський, М. Шрамуґа, А. Виковська, С. Савка, Ю. Волошин, Т. Маселко, З. Дух, А. Шрамек, В. Крушинська, В. Дубущак, Д. Карач, Д. Саміла, В. Борищук, І. Голубович, Р. Калакура, С. Олійник, О. Будник, С. Зілінський, В. Маркович, Олекса, Н. Стець, А. Сурма, І. Дзьобко, І. Ґлух, П. Галушка, М. Рій, Т. Олійник, В. Сидорович, А. Ґолдевич, В. Пташник, Т. Тлумацький, М. Маселко, С. Пашків, В. Воробець, А. Грущак, Ю. Войтів, Н. Elliaп, І. Федорка, М. Бубній, М. Мельник, Т. Гавриляк, І. Сідон, Г. Копа, І. Стець, М. Данилевич, М. Камінський, Р. Бардаль, В. Будник, З. Літовинський, Д. Гриців, С. Бичак, П. Грицишин, І. Коляска, І. Сопію, М. Радонь, П. Ґлущак, Г. Дідоха, А. Дзендзель, І. Коца, С. Рудий, І. Плакса, В. Плакса, М. Шумейко, І. Бакун, С. Карпа, Г. Бабяк, О. Бучак, М. Ґулік, Н. Сурович, П. Костів, А. Сурма, С. Дубей, М. Дубас, К. Біловус, І. Багній, А. Міклясевич, В. Панас, М. Дячун, Г. Пришляк, С. Бакуненко, Г. Чуй, І. Роґовський, Й. Бялий, І. Сторожук, В. Чорномаз, О. Турковський, І. Співак, Г. Ґросс, G. Haass, М. Ґруба і А. Крайцінський; по 75 цнт.: В. Пазюк і К. Яцусь; по 50 цнт.: Гр. Свергун, Й. Фурда, А. Бачинський, Н. Нагірний, С. Присяжний, А. Жмут, М. Мороз, М. Кохман, Д. Животко, Н. Брунька, Г. Бол, К. Бойко, Н. Кутний, С. Фера, П. Фурда, М. Шкільний, М. Ґураль, Д. Мотуз, Г. Воробець, К. Пелешок, П. Бачинський, П. Кудла, М. Барон, М. Мельник, П. Сапун, З. Литвин, Д. Баніт, С. Стахевич, Л. Гриш, В. Яремій, С. Головатий, О. Тарнавський, С. Конча, А. Хутко, Г. Штиґель, П. Козак, В. Ганчар, І. Мирош, А. Віхер, Т. Шрамовян, Г. Струсь, Ю. Данилик, Д. Чудик, А. Дубова, Ю. Свербивус, П. Творищук, І. Бистрицький, М. Гевчук, І. Горбій, П. Маковейчук, С. Ковальський, Н. Явчак, А. Фещук, П. Назарук, І. Настюк, М. Петрашек, Й. Залевський, Г. Павлишин, А. Яциковська, В. Табака, Т. Дмитрів, Г. Дзік, І. Турчин, Л. Горман, Т. Юревич, М. Кізлик, А. Стасишин, Ф. Шафранська, Т. Роскош Т. Приставш і В. H. Rent, Д. Мусит, Й. Крук, Й. Гамадик; Ст. Чорненький 40 цнт.; по 25 цнт.: Т. Романів, Ю. Федорко, С. Ґадза, І. Когут, Т. Романків, К. Іжак, В. Гавришків, Н. Череський, С. Кісь, С. Денисевич, М. Салюк, Я. Шанькович, Гр. Ґуменюк, М. Сенців, А. Ходачек, І. Маркович, Н. Бояк, М. Гаврилюк, М. Новінський, М. Сидоряк і Л. Фурда.

На Рідну Школу заколядовано	$400.00
На сироти діти заколядували	113.00
Товариство Боян жертвувало на інвалідів	14.00
Вся коляда принесла суму	$527.00

Гроші в сумі $400.00 вислано до Львова на руки У. П. Т. а також і 14 дол. на інвалідів. Коляду в сумі 113 вислано на сироти до Филаделфії.

На цім місці Комітет сердечно дякує колядникам, які не жалували труду свого, займаючись цегорічною колядою, а ще більше дякуємо щиро тим добродіям, що радо приймали колядників до своїх хат, та щиро жертвували. Най Вам Бог заплатить сторицею!

За Укр. Народний Комітет:
І. Лисак, пред.
І. Гриник, секр.
Т. Каськів, кас.

СИРАКЮЗ, Н. Й.

Поклик до односільчан з села Гайворонки пов. Підгайці.

Дорогі краяни, односільчани.

Ми низше підписані подаємо Вам до відома, що Народний Дім в рідному селі на укінченню. Однак з причини недостача гроша, укінченнє оставлено аж до весни. Весна вже наступає. Потрібно помочі. Як сказано в листі, селяни тягнулись, о скільки їх стало, щоб збудувати народню святиню, в якій перше місце буде займати читальня Просвіти. Ми знаємо їх працю і злидні які вони переживають під сю пору... Однак, як видно з їх ділання, останне дали, лише щоб доконати так важне діло в громадському життю. Не лишаймось і ми позаду своїх братів, а поспішім всі як один їм на поміч. Ми в Сиракюз Н. Й., зібрали на сю ціль $43.00. В Балтімор, Мд., за ініціятивою Анастазії Макарович (Михальська) зібрано і прислано на наші руки $16.00. Тепер черга на Вас, дорогі односільчани з Норт Тонаванда, Н. Й., і з Мекізпорт, Па. Спішіться, зберіть поміж собою, що змога та присилайте на низше подану адресу, щоб мож було всю разом нашу збірку десь около половини марта с. р. вислати на поміч потребуючим нашим братам.

За скороділаючий Комітет помочі рідному селу:
Ф. Багирич, касієр,
А. Бочан, секретар.

Письма і збірку проситься слати на адресу:

A. Bochan
957 Emerson Ave.,
SYRACUSE, N. Y.

P. S. Просимо другі українські ґазети о передрук сеї відозви.

ДО ВСІХ ДОПИСУВАТЕЛІВ.

Просимо затямити собі:

1. — Дописі писати коротко.
2. — Виразно і читко.
3. — Лиш по одній стороні паперу.
4. — В дописях подавати лиш правдиві вісти.
5. — Писати лише про річи цікаві для усього загалу читачів, або бодай його значної части.
6. — В дописях нікого не перехвалювати без дійсної заслуги.
7. — Не лаяти нікого особисто, ані не нападати, ані не зачіпати.
8. — Не жадати звороту дописі, яку дописуватель написав за кілька мінут (коли її дуже потребує, може у себе оставити відпис).
9. — Не посилати „наглих" дописий з домаганием „сейчас" помістити, бо се звичайно тільки показує, що дописуватель опізнився і хоче, щоб редакція се надоложила.
10. — Не присилати до редакції стихів і поезій недоладних щодо форми або безвартних щодо змісту; а до того й не жадати звороту таких віршів

Катальоґ Книгарні „Свободи"

"SVOBODA", 83 Grand St., JERSEY CITY, N. J.

СЛІВЦЕ ДО НАШИХ ПОКУПЦІВ

Хто більше читає той більше знає.

Се вже неоспоримий факт, що народи, які сьогодня стоять висше культурно, завдячують се просвіті, — і читанню книжок. Вони не жаліли гроша на піддержанє своєї літератури, не жаліли часу на читанне книжок, не дивились обоятно на просвітні потреби. Не диво отже, що й піднеслись висше від инших народів. — Нам треба памятати се, що й вони колись стояли низше, тому перед нами так само отворена дорога до більшого поступу як у них. До сього не запізно. Одначе сього ми потребуємо зараз, а не колись. На світі красше стане, если народи будуть менше більше однаково стояти культурно і просвітно, бо тоді один буде мусів другого рівно трактувати. Читайте отже книжки і то читайте найбільше, а будучність перед Вами.

ДЕ СВІДОМІСТЬ, ПРОСВІТА, ПОСТОЯННІСТЬ — ТАМ СИЛА!

Всі члени Українського Народного Союза повинні памятати при купні книжок, що весь прихід з книгарні „Свободи" остається в їх організації, себто в руках самих членів та членкинь У .Н. Союза.

Товариства, Братства й Сестрицтва Українського Народного Союза повинні памятати при замовлюванню книжок і друкарських робіт, що, замовляючи сі книжки й роботи в друкарні „Свободи", дають заробляти своїй власній організації, себто збогачують самих членів та членкинь У. Н. Союза.

КНИЖКИ РІЖНОГО ЗМІСТУ.

(Твори зазначені звіздкою (*) є друковані в Америці, зглядно в Канаді; твори зазначені хрестиком (†) вийшли друком у старім краю; твори без жадних знаків є видані „Свободою").

- † Абатеса ді Кастро, оповідання, Стендаль, пер. С. Пащенко ... 40
- * Абу Касимові капці, арабська казка І. Франка 30
- * Амазонка або дочка дебрів, оповідання з часів боїв між Европейцями й Індіянами ... 20
- Американські трости. — Ковбок (казка). — Еміґранти. — Дні нашої слави і недолі ... 15
- † Андріян і Антіной, роман, Г. Еберс, перекл. М. Троцький, два томи ... 95
- † Аритметичні правила А. Чепіги (перерібка В. Верниволі) ... 20
- † Байки Езопа для української молодіжи, переповів Л. Селянський, з 4 ілюстраціями, брош. 20, опр. ... 30
- † Байки Івана А. Крилова в переспівах і наслідуваннях Богдана Лепкого, з портретом автора, передмовою Б. Л. й ілюстраціями ... 20
- † Байки Івана де-ля Фонтена, переклав Л. Селянський, брош. 20, опр. ... 30
- † Байки Леоніда Глібова, з портретом автора, передмовою Б. Л. й ілюстраціями ... 20
- * Байки небилиці ... 10
- * Батьківщина й инші оповідання, Ів. Франка 25
- * Библійни повісти изъ старого и нового Завѣта (съ образками), написани священником О. Л., опр. ... 1.50
- † Библія, святе письмо старого і нового завіту мовою русько-українською, переклад П. О. Куліша, І. С. Левицького і д-ра І. Пулюя, в полот. оправі ... 3.00
- † Біля машини, оповідання В. Винниченка ... 10
- * [illegible], суспільна студія і Жовнірські оповідання, Мих. Яцкова ... 50
- Богдан Хмельницький в Галичині (2 ілюстрації). — Письмо (6 ілюстрацій). — Фляшка [illegible]. — Не в добрий час (4 ілюстрації). — Дні нашої слави і недолі ... 15
- * Боги жаждуть крови, нап. Анатоль Франс, з французької мови переклав О. Пащук ... 75
- * Борба світів В. Велса ... 40
- * Боротьба о сонце ... 5
- * Борці за правду, повість А. Кащенка ... 50
- † Борці за правду, історичне оповідання А. Кащенка, видання 4-те ... 45
- * Борба Українського Народу за волю і незалежність. Огляд подій за рр. 1918, 1919 і 1920, і як будувалась Українська Держава. Написав Д. Долинський ... 1.00
- † Брати Моуглі, оповідання з життя дитини між звірями, Р. Кіплінга (переклав Ю. Сірий) ... [illegible]
- * Буквар для дітий першого року науки (Народна Школа, перша часть), опр. ... 30
- * Буквар Дм. Андрейка ... 50
- * Варвара Убрик, опов. з життя в монастирах 40
- * Варіят з 1906 року. — 2. Вірші. — 3. Між бурливими филями, драма на 4 дії, В. В. Бабієнка 35
- Весела бандура, повний збірник веселих і жартівливих пісень і приспівів до музичних інструментів і танців ... 50
- Весела книжочка, з 17 образками. Гумористично-сатиричний збірник для сумних людий 35
- * Ветеринар, або як лічити і плекати домашні звірята, зібрав і перевів після українських і англійських видавництв М. М. Белеґай, з ілюстраціями ... 60
- * Вечері на хуторі біля Диканьки, повістки Миколи Гоголя ... 15
- „Верховина", сольова пісня з акомпаніяментом фортепяна, уложив Мих. Зазуляк ... 50
- † Вибір поезій, О. Федьковича ... 10
- * Відвдячився, оповідання з козацької давнини, А. Чайковського ... 1.00
- † Відмолодження, після д-ра А. Штайнаха написав Петро Франко, з образками ... 10
- † Відродження, роман Льва Толстоя, переклав Василь Сімович, з портретом автора і з передмовою перекладчика. Друге, виправлене, з текстовою реставрацією Б. Боднарського зрівняне видання. Три частини в двох томах. Брош. 2.25, опр. ... 2.75
- † Від себе не втечеш, оповідання Марка Вовчка 20
- Вільний чоловік і инші оповідання, Ст. Костіва 40
- Вічевий співаник ... 5
- * Вічний Жид ... 10
- † В затінку й на сонци та инші оповідання, нап. Юрій Кміт, брош. 35, опр. ... 50
- * В неділю рано зілля копала, оповідання О. Кобилянської ... 75
- Вода в природі. — Уміркований та щирий, В. Винниченка. — Заграй. — Останки „Фортуни". — Дні нашої слави і недолі ... 20
- † Вступ до метафізики, нап. Анрі Берґсон, пер. Евген Яворовський ... 35
- * В тумані, оповідання, Л. Андреева ... 20
- † Всесильний долар, оповідання А. Хомика, пер. Н. Суровцова ... 45
- † Гайдамаки Тараса Шевченка, видання ілюстроване артистом А. Г. Сластьолою, велика настільна книга (13x17 цалів), в карт. оправі 3.50, в полот. оправі 5.00, в люкс. оправі ... 6.00
- † Гайдамаки Т. Шевченка ... 50
- * Галицькі анекдоти, гумористичні оповідання, Мст. Руса ... 10
- † Галичина в життю України др. М. Лозинського ... 25
- * Галка смерти. Свобідно за Марк Твейном переклав В. Держирука ... 5
- * Гарна історія о терпеливій Олені, донці Антонія, турецького цісаря з Константинополя .. 20
- Гаси огонь, поки не розгорівся й инші оповідання ... 20
- * Герой капіталу Антона Сінклера (переклала Н. Романович) ... 30
- Гетьман Мазепа. Дуже поучаюча книжка з ілюстраціями ... 25
- * Гіпнотизм і суґґестія в 2-ох частях ... 40
- † Голод, оповідання, В. Винниченка ... 5
- † Гордий цар, Про царенка Івана та чортову дочку, українські народні казки (зі збірника І. Рудченка), з 5-ма малюнками Ю. Магалевського ... 20
- † Гостинці, збірка фейлетонів, Миколи Синежупанця ... 25
- † Граматика української мови для самонавчання та в допомогу шкільній науці. Друге видання з одмінами й додатками. Написав др. Василь Сімович. Брош. 3.25, в полот. оправі 3.75
- * Грішники, роман-хроніка, О. Я. Кониського 80
- * Гумор і сатира ... 25
- † Гумористи, нап. А. Аверченко, пер. з російського, брош. ... 20
- Гуцули й Гуцульщина Г. Хоткевича ... 25
- Геновефа, оповідання про княжну невинно засуджену на смерть ... 30
- † Геновефа, оповідання для народу, переповів Антін Яворівський, з численними образками 35
- † Голем, оповідання, Г. Майрінка (переклав В. Левицький). Брошур. 1.25, в оправі ... 1.50
- * Дарвінізм Еміля Ферріера (переклад з франц.) 80
- Два брати (з байок) Братів Ґріммів ... 15
- * Два мужі — одна жінка, оповідання Е. Золі (переклав Ом. Ревюк) ... 20
- * Дві могилі, оповідання з сибірського життя І. Королевського ... 10
- * Дві староруські повісти про св. О. Николая, нап. др. В. Щурат, з 3-ма ілюстраціями ... 10
- * Девять братів і десята сестриця Галя, Марка Вовчка ... 20
- † Девять братів і десята сестриця Галя, оповідание Марка Вовчка ... 20
- Де любов, там і Бог, оповідання, гр. Л. Толстоя (переклав Ю. Сірий) ... 15
- † Дещо про гроші ... 10
- * Діявольська справа, або Як ксьондз Шмідт замордував Анну Авмілер ... 25
- * Для домашнього огнища, повість, І. Франка 85
- * Доля України, вірші, Дм. Штоґрина ... 35
- * Домашна кухня, або як варити і печи, Леонтини Лучаківської, в оправі ... 1.00
- * Домашний лікар, М. М. Белеґая ... 75
- † Достойно єсть, збірка в Шевченкові роковини 15
- † Думки Тараса Шевченка ... 20
- Дяк, оповідання, Марка Вовчка ... 20
- † Дужим помахом крил, роман А. Крушельницького. Перший том 45 цнт., перший том друга частина 45 цнт., другий том перша частина 50 цнт., другий том друга частина 50 цнт. Всі чотири книжки ... 1.90
- * Еволюція в образках, Д. Гирда ... 1.25
- * Евстахій, повість з перших віків християнства, Хрістофа фон Шміда ... 30
- † Електричність, Н. Р. Кемпбела ... 35
- * Есперанто, український підручник міжнародної мови ... 40
- * Єзуїтська преподобниця, історичне оповідание, Ор. Левицького ... 25
- * Єлисавета, мучениця на царськім престолі, з німецького переклав М. П. Б. Ясенівський 60
- * Жителі Марса, Вол. Ґериновича ... 10
- Життє, зарібки, організації і т. п. в Злучених Державах ... 15
- * Житепись чорта, М. Шустакевича ... 15
- Жінка і її значіннє в суспільнім життю. — Сільський хірург (3 ілюстрації). — Смерть отамана. — Дурень. — Дні нашої слави і недолі ... 15
- Жовнір; Оферма, оповідання з війск. життя 10
- † Завдання нової школи, нап. др. Ґустав Вінекен 10
- За вольности України Яр. Веселовського ... 5
- † Залісе, повість Осипа Маковея, друге справлене видание, брош. ... 1.00
- † Замітки про сільське господарство Вол. Нікольського ... 35
- † Записна книжка, оповідання, В. Винниченка 5
- * Запорожська слава, історичне оповідание, А. Кащенка ... 50
- † Запорожці, казка Івана Нечуя Левицького ... 20
- * За рідний край, оповідання з часів Хмельниччини, Н. Бурлаки ... 30
- За сестрою, оповідання з козацької старини, Андр. Чайковського ... 35
- † Захар Беркут, образ громадського життя Карпатської Руси в XIII. віці, повість Івана Франка, опр. ... 1.50
- † Збірка „Вільного Слова" за перший рік видання в полоні 1916 року ... 10
- * Збірка оповідань для української молодіжи .. 40
- Збірка повісток ... 10
- † Збірник народних пісень і дум, брош. 50, опр. 65
- † З вершин і низин, збірник поетичних творів Івана Франка. В додатку „Зівяле листе" й „Великі роковини". У біографічнім нарисі Івана Франка (нап. Василь Верниволя) є 14 ілюстрацій, в оправі ... 3.40
- † Звідки взялися і що значать назви „Русь" і „Україна", др. Л. Цеґельського ... 30
- † З Дніпра на Дунай, оповідання для юнацтва з часів скасування Запорожської Січі, А. Кащенка, видання 3-те ... 40
- † Земля, повість Ольги Кобилянської, опр. ... 2.00
- З життя первісного чоловіка, про життя первісних і сучасних дикунів ... 35
- † З журбою радість обнялась, збірка віршів, О. Олеся ... 60
- † З культурного життя України, нап. др. Зенон Кузеля ... 10
- * З ласки родини, повість в 3-ох частях, др. А. Чайковського ... 1.50
- † Змагання, оповідання, А. Крушельницького ... 90
- Знанне життя, др. С. Демидчука ... 30
- † Зоольоґія для вищих початкових шкіл та ґімназій з багатьома малюнками та барвними таблицями, нап. др. Іван Раковський, брош. 50 опр. ... 75
- З років війни, сатиричні ілюстрації з европейської війни, оповідання і инше про старий край і Америку ... 30
- * З теренів европейської війни, що ділось і діесь в нашім рідним краю ... 50
- * З фільософії політики, нап. др. А. Крістензен, пер. Мих. Лозинський ... 65
- † Знак чотирох, дитективний роман, нап. Конан Дойл ... 75
- * Іван Дурак та инші оповідання, гр. Л. Толстоя .. 25
- * Іван Франко, біографічно-літературний нарис 20
- * Із звірячого царства, перша сотня найкращих казок. Зібрав В. Держирука ... 20
- * Ікона Пречистої Діви, оповідання для народа, нап. Хрістоф фон Шмід, пер. Вас. Мереньків 10
- Ілюстрована збірка. Вуси (3 ілюстрації).—Катерина (3 ілюстрації). — Нін і Семіраміда (2 ілюстрації). — Лист турецького султана запорожським козакам. — Відповідь запорожських козаків турецькому султанови (1 ілюстрація). — Алькоголізм і діти ... 20
- * Ілюстрована історія України в 2-ох томах, М. Грушевського, в оправі ... 3.25
- * Ілюстрована свята інквізиція, страшна смерть за віру в Бога ... 50
- * Ілюстроване українське письменство в житєписах, др. М. Пачовського ... 35
- * Індустріяльний юніонізм Даниїла де Леон і Промова В. Дебса ... 25
- † Інститутка, оповідання Марка Вовчка ... 20
- * Історія боротьби віри з наукою Дж. Дрепера (переклав з англійського М. Павлик) ... 1.50
- † Історія Греції та Риму для школи й самонауки, з 46 малюнками й 3 картами, написав М. О. Ковалевський ... 65
- Історія заложення Злучених Держав Північної Америки. — Самсон. — До тих, що сміються з пяної людини. — Як Сніжка щось по ночи водило і що то було? (1 ілюстрація). — Бог на землі (індійська казка). — Свати. — Дні нашої слави і недолі ... 15
- * Історія Московщини до Петра Великого ... 40
- * Історія о золотокрилім лицарю ... 10
- * Історія про гарну Магельону, оповідання з давних часів, і Про злодія у селі Ганівниці, оповідання, П. Куліша ... 25
- * Історія про Луця Заливайка, Ів. Наумовича ... 30
- * Історія про сироту Івася ... 20
- * Історія України-Руси, з образками, нап. Олександер Барвінський, з додатком ґеоґрафії українських земель ... 40
- † Історія української громади в Раштаті, нап. Омелян Терлецький, з ілюстраціями ... 1.75
- † Казки братів Ґріммів, з переднім словом, портретом автора і малюнками в тексті ... 20
- † Казки братів Ґрімм в чотирох томах з 180 малюнками, том І. ... 60
- † Казки Вільгельма Гауффа, з 86-ма малюнками, частина перша (шість казок) ... 60
- † Казки Вільгельма Гауффа, з 82-ма малюнками, частина друга (пять казок) ... 60
- Казки про Циганів ... 10
- † Казки Бехштайна, ч. 1 ... 50
- † Казки Бехштайна, ч. 2 ... 50
- † Кайдашева сімя, повість Івана Нечуя Левицького, з портретом автора і з передмовою Василя Верниволі, опр. ... 1.50
- * Каменярі, журнал студентського кружка за рік 1919 ... 1.00
- * Камінна душа, повість, Гната Хоткевича ... 1.50
- * Карл Маркс, його життє і наука, Еміля Гекера 15
- * Кармелюк і Невільничка, оповідання Марка Вовчка ... 20
- † Кармелюк, Невільничка, народні оповідання Марка Вовчка ... 20
- * Катихизм християнсько-католицької релігії, третий наклад ... 30
- * Кльод Ґе і другі оповідання ... 20
- * Кляса проти кляси, Л. Мартова ... 5
- † Книжка про Німеччину. Німецький край, німецька праця, німецька культура. З причинками звісних осіб німецького життя і з багатьома ілюстраціями. В картон. оправі ... 1.00
- * Кобзар Т. Шевченка (в 1-ім томі) ... 1.00
- * Кобзар Т. Шевченка (в 2-ох томах) ... 1.50
- † Кобзар Тараса Шевченка, з портретом автора, сторін XVI+707, опр. ... 2.50
- * Козацька пімста, оповідання з козацької старовини, А. Чайковського ... 30
- † Козацька помста, оповідання з козацької старовини, Андрія Чайківського, друге видання .. 40
- * Коли зійшло сонце, оповідання з 2,000 року, П. Крата ... 30
- † Коляди або пісні на Рождество Христове, одиноке на народню мову поправлене видание 20
- Коляди і щедрівки на Різдво Христове і Богоявленне, з додатком пісень страстних, воскресних і инших пісень церковних ... 25
- † Контрасти, нарис, В. Винниченка ... 10
- * Коротка історія біблійна, Старий і Новий Завіт 50

ВКАЗІВКИ ДЛЯ ЗАМОВЛЯЮЧИХ КНИЖКИ: — Кождий замовляючий книжки повинен виписати виразно всі титули книжок, які йому подобались і обчислити загальну належитість за книжки. Гроші належить посилати через почтовий або експресовий моні-ордер. Книжок на С. О. D. не висилається. Адреса замовляючого мусить бути написана як найдокладнійше. Мешкаючі по малих місцевостях повинні при замовленню книжок посилати 10 центів на реджістер. За недоручені книжки, коли замовляючий не прислав на реджістер 10 центів, книгарня не відповідає. — Замовлені книжки висилаємо відворотною почтою. Гроші належить посилати наперед.

ДЛЯ ТИХ, ЩО ХОТЯТЬ ЗАНЯТИСЬ РОЗПРОДАЖЮ КНИЖОК, ДАЄМО ЗНАЧНИЙ ОПУСТ.

Гроші належить посилати на почтовий або експресовий моні-ордер на імя, яке подано у понисшій адресі.

„SVOBODA", 83 Grand Street, Jersey City, N. J.